

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.370/2016/5. szám

A **(település 2. neve)**i Ítéltábla a dr. Lippai Pál ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. ifj. Szilágyi János ügyvéd által képviselt I. r., az ifj. dr. Ugrin Béla ügyvéd által képviselt II. r. és a III. r. alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és egyéb követelés érvényesítése iránt indított perében a **(település 2. neve)**i Törvényszék 2014. május 22. napján kelt 11.P.22.486/2011/133. számú részítélete ellen a felperes részéről 135. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

R É S Z Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság részíteletét - a Kúria Pfv.II.20.850/2015/7. számú részíteletével felülbírált rendelkezésein túlmenően - a felperes és az I. r. alperes között 2009. szeptember 23. napján kelt szerződés szolgáltatás és ellenszolgáltatás feltűnő értékaránytalanságra alapított érvénytelenségének megállapítására irányuló keresetet elutasító részében helybenhagyja, míg a szerződés tévedésre alapított megtámadását érintően - az elsőfokú perköltség és eljárási illeték viselésére, valamint a perfeljegyzés törlésére is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot e körben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 31 750 (harmincegyezer-hétszázötven) Ft másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak az állami adóhatóság felhívására 48 000 (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezett rendelkezéseihez kapcsolódón a felperes és az I. r. alperes másodfokú eljárással kapcsolatos költségét külön-külön 100 000 - 100 000 (százezer - százezer) Ft-ban állapítja meg.

A részítelet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S

A felperes és az I. r. alperes 1992. március 21. napján házasságot kötöttek, amelyből két gyermekük született. Életközösségük 2007. október 5. napján megszakadt, majd a **(település 1. neve) (ingatlan 1. címe)**. szám alatti utolsó közös lakásukból az I. r. alperes 2008. július 1. napján elköltözött az együttélés alatt közösen szerzett **(település 2. neve), (ingatlan 2. címe)** szám alatti ingatlanba.

A **(település 2. neve)**i Városi Bíróság a 2008. november 20. napján kelt **(bontó ítélet sorszáma)**. számú ítéletével a felperes és az I. r. alperes házasságát felbontotta, közös gyermekeiket az I. r. alperesnél helyezte el. A Csongrád Megyei Bíróság a 2009. február 23. napján kelt 4.Pf.20.130/2009/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, a megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

Az I. r. alperes a Csongrád Megyei Bíróság előtt 13.P.20.792/2009. számon házastársi közös vagyon megosztása iránti pert kezdeményezett a felperessel szemben. Az eljárás 2009. szeptember 10.

napjától szünetelt, majd megszűnt. A szünetelés időtartama alatt a volt házastársak a 2009. szeptember 23. napján kelt szerződésben foglaltak szerint megbízták az I. r. alperes perbeli képviselőjét ellátó **(ügyvéd neve)** ügyvédet a házastársi közös vagyonukat megosztó szerződés elkészítésével. Nevezett ügyvéd a szerződést megszövegezte, azt a volt házaspár az ügyvéd irodájában a megbízási szerződéssel egyidejűleg aláírták, majd az okiratot az ügyvéd ellenjegyezte. A szerződés szerint az I. r. alperes tulajdonába került:

- a **(település 2. neve) (ingatlan 2. hrsz.-a) (település 2. neve), (ingatlan 2. címe)** szám alatti lakásingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányada (értéke 5 000 000 Ft),
- a **(település 1. neve)**, belterület **(ingatlan 3. hrsz.-a)**. hrsz.-ú beépítetlen ingatlan $\frac{1}{3}$ tulajdoni hányada (értéke 733 000 Ft),
- a **(település 1. neve)**, külterület **(ingatlan 4. hrsz.-a)** hrsz.-ú kivett tanya megjelölésű ingatlan $\frac{1}{1}$ tulajdoni hányada 12 000 000 Ft értékben azzal, hogy azt 10 000 000 Ft összegű követelés biztosítására jelzálogjog terheli a II. r. alperes javára,
- a **(település 1. neve)**, külterület **(ingatlan 5. hrsz.-a)**. hrsz.-ú kivett gazdasági épület, udvar megjelölésű ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányada (értéke 2 000 000 Ft),
- a **(település 1. neve)**, külterület **(ingatlan 6. hrsz.-a)** hrsz.-ú erdő megjelölésű ingatlan $\frac{1}{1}$ tulajdoni hányada (értéke 1 200 000 Ft), valamint
- 3 250 000 Ft, értékű ingóság.

A felperes tulajdonába került:

- a **(település 1. neve)**, Kékfrankos szőlőültetvény 7 000 000 Ft értékben,
- a **(település 1. neve)** Zweigelt szőlőültetvény 2 000 000 Ft értékben,
- a **(település 1. neve)**, Kékoportó szőlőültetvény 700 000 Ft értékben,
- a **(település 1. neve)**, Cserszegi fűszeres szőlőültetvény 10 000 000 Ft értékben,
- továbbá 5 000 000 Ft értékű ingóság.

A szerződés 3. pontja szerint az I. r. alperes vállalta a tulajdonába kerülő ingatlanokat terhelő tartozások visszafizetését.

A felperes a perrel érintett időszakban pszichiátriai kezelés alatt állt, 2009. szeptember 30. napjától október 9-ig a (.....) Pszichiátriai Klinikán kórházi kezelésben részesült. A szorongással, lehangoltsággal jellemezhető panaszai 2011. nyaráig fennmaradtak, állapota a gyógyszeres terápia mellett kompenzált volt, rendelkezett az ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel. Ezen időszakban több adásvételi szerződést kötött, a vagyoni jogi megállapodás tartalmának vizsgálata érdekében 2011. nyarán fordult ügyvédhez.

Az I. r. alperes 2010. február 5. napján adásvétel jogcímén megszerezte a **(település 2. neve), (ingatlan 7. címe)**. szám alatti, beépítetlen terület megjelölésű ingatlan $\frac{1}{2}$ arányú tulajdonjogát, amely tulajdoni hányada utóbb csökkent, majd azt a 2012. május 2. napján kelt ajándékozási szerződéssel a III. r. alperesnek, édesanyjának ajándékozta. Az érintett ingatlanrész értékét a szerződésben a felek 16 000 000 Ft-ban határozták meg. A házassági életközösség tartama alatt szerezte meg az I. r. alperes a **(település 3. neve)** külterület **(ingatlan 8. hrsz.-a)**. hrsz. alatti, a **(ingatlan 9. hrsz.-a)**. hrsz.-ú, a **(ingatlan 10. hrsz.-a)**. hrsz.-ú, valamint a **(ingatlan 11. hrsz.-a)**. hrsz. alatti szőlő, illetve szántó művelési ágú ingatlanok egy részének tulajdonjogát részben adásvétel, részben földkiadás jogcímén, majd az ingatlanok egy részét az életközösség megszakadását követően értékesítette. A szőlő művelési ágú ingatlanokon a szőlőültetvények kivágásra kerültek, azokhoz az I. r. alperes uniós támogatásban részesült.

A felperes többször módosított keresetében kérte az I. r. alperessel 2009. szeptember 23. napján kötött házassági közös vagyont megosztó szerződés érvénytelenségének megállapítását és az érvénytelenség jogkövetkezményeként a **(település 1. neve)**, belterület **(ingatlan 3. hrsz.-a)** hrsz.-ú

ingatlanon kívül a szerződéssel érintett egyéb vagyontárgyakra vonatkozóan az eredeti tulajdoni viszonyok helyreállítását, valamint a **(település 1. neve)**, külterület **(ingatlan 4. hrsz.-a)** hrsz. alatti ingatlanok a saját, a **(település 1. neve)** külterület **(ingatlan 5. hrsz.-a)** hrsz.-ú és a **(település 1. neve)** külterület **(ingatlan 6. hrsz.-a)** hrsz.-ú ingatlanoknak az I. r. alperessel közös birtokba adását. Mindezekon felül kérte elsődlegesen a teljes házastársi közös vagyont, míg eshetőlegesen a házassági vagyontársaságot megszüntető szerződésből kimaradt közös vagyontárgyak megosztását. A szerződés érvénytelenségét egyfelől arra alapította, hogy a szerződéskötés időpontjában cselekvőképtelen állapotban volt, ügyei viteléhez szükséges belátási képessége teljesen hiányzott, továbbá a szerződés jogszabályba és jóerkölcsbe ütközött. Részletezte az ezzel kapcsolatos indokait. A fenti semmisségi okokra történt hivatkozáson túlmenően a szerződést megtámadta tévedésre és feltűnő aránytalanságra alapítottnak. Álláspontja szerint ugyanis az okiratszerkesztő ügyvéd súlyos számítási hibát vétett, a szerződés készítésekor munkakörében eljárva lényeges körülményre vonatkozóan téves tájékoztatást adott részükre, emellett az ingó és az ingatlan vagyontól az I. r. alperesnek lényegesen nagyobb érték jutott. Állította, hogy tévedését 2011. augusztusában ismerte fel, miután ekkor került olyan egészségi állapotba, hogy ügyeit áttekinthesse. A szerződés feltűnő értékaránytalanságra alapított érvénytelensége tekintetében a megtámadási határidő megítélése szerint a tulajdonosváltás ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetésekor kezdődött, egészségi állapota miatt azonban csak 2011. nyarán tudta megtámadási jogát gyakorolni, ezen időpontig a megtámadási határidő nyugodott.

A II. r. alperest keresete tüzésére kérte kötelezni, míg a III. r. alperessel szemben előterjesztett keresetében kérte annak megállapítását, hogy a Körösmező u. 39. szám alatti ingatlan 209/759 tulajdoni illetőségére az I. és III. r. alperesek között létrejött ajándékozási szerződés, mint fedezetelvonó ügylet vele szemben hatálytalan, ezért kérte a III. r. alperest annak tüzésére kötelezni, hogy az ingatlanból az I. r. alperessel szemben megítélt követelését kielégíthesse.

Az I. és III. r. alperesek érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Az I. r. alperes vitatta, hogy a szerződés bármely, a felperes által megjelölt okból érvénytelen volna. Érvélt, hogy a szerződés nem támadható meg arra figyelemmel, hogy az nem tartalmazza a házastársi közös vagyont egészét, vitatta, hogy a szerződést kötő és az ellenjegyző ügyvéd téves tájékoztatást nyújtott. Hangsúlyozta, hogy a vagyontárgyak értékét együttesen, közös megegyezéssel állapították meg, az ingatlanoknál megfigyelhető minimális eltérést az ingóságok megosztásánál kompenzálták, míg az I. r. alperes maga vállalta az ingatlanokat terhelő tartozások visszafizetését. Vitatta, hogy a szerződéskötés időpontjában a felperes gondnokság alá helyezés nélkül cselekvőképtelen állapotban lett volna, avagy a szerződés jogszabályba, jóerkölcsbe ütközne. Megítélése szerint a felperes megtámadási jogát elkésztetten gyakorolta, 2009. szeptemberétől ugyanis folyamatosan rendelkezett beszámítási képességgel, amit az is alátámaszt, hogy 2009. szeptemberét követően több szerződést kötött. Véleménye szerint a perbeli szerződés tartalma minden tekintetben tükrözi a felek akaratát, állította, hogy annak feltételeit a felperes diktálta az értékmegjelöléssel együtt. Utalt arra, hogy a házastársi közös vagyont megosztására irányuló felperesi kereset érdemi elbírálásra nem alkalmas.

A II. r. alperes jelzálogjoga változatlan ranghelyen való fenntartása mellett nem ellenezte a kereset teljesítését.

Az elsőfokú bíróság részítéletével a felperes I. r. alperessel szemben előterjesztett, a felperes és az I. r. alperes között **(település 2. neve)**en 2009. szeptember 23. napján létrejött házassági közös vagyont megosztó szerződés érvénytelenségének megállapítása, a **(település 1. neve)**, Külterület **(ingatlan 4. hrsz.-a)** hrsz.-ú ingatlan felperes részére történő birtokba adása, a **(település 1. neve)**, Külterület **(ingatlan 5. hrsz.-a)** hrsz.-ú, illetve a **(település 1. neve)**, Külterület **(ingatlan 6. hrsz.-a)** hrsz. alatti ingatlanok felperes és I. r. alperes közös birtokba adása, az eredeti állapot

helyreállítása és a házassági közös vagyon megosztása iránti keresetet elutasította. Ugyancsak elutasította a II. r. alperessel szemben előterjesztett keresetet. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. és II. r. alpereseknek személyenként 15 napon belül 1 185 000 Ft perköltséget, míg az államnak külön felhívásra 879 000 Ft feljegyzett eljárási illetéket. Elrendelte a **(település 1. neve), (ingatlan 6. hrsz.-a), (ingatlan 4. hrsz.-a), (ingatlan 5. hrsz.-a)**. hrsz. alatti ingatlanok tekintetében a perfeljegyzés törlését. Részletesen kifejtett indokai alapján nem fogadta el bizonyítottanak, hogy a szerződéskötés időpontjában a felperes cselekvőképtelen állapotban volt, és a szerződést nem ítélte sem jogszabályba, sem jóerkölcsbe ütközőnek. A szerződés érvényessége szempontjából nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a szerződésből bizonyos vagyontárgyak kimaradtak, és azt sem találta megállapíthatónak, hogy a házastársi közös vagyon szerződésben rögzítettek szerinti megosztásának eredményeként valamelyik fél javára vagy terhére jelentős értékeltérés mutatkozna. Elfogadta az I. r. alperes védekezését, nevezetesen, hogy a felperes a szerződést elkésztetten támadta meg. Rámutatott, klinikai bennfekvésű idején kívül a felperes az általa hivatkozott tévedés felismerésében nem volt akadályozva, s mivel a szerződés teljesítésére 2009. szeptember 30. napján került sor, akadályoztatása megszűnésétől, vagyis 2009. október 9. napjától 2010. szeptember 30-ig lett volna lehetősége a szerződés megtámadására, amely határidőt azonban elmulasztotta.

A felperes fellebbezése alapján eljáró **(település 2. neve)**i Ítéletábra a Pf.II.20.673/2014/7. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság részítéletét megváltoztatta és megállapította, hogy a felperes és az I. r. alperes között 2009. szeptember 23. napján kötött házastársi közös vagyont megosztó szerződés érvénytelen. Mellőzte a felperes elsőfokú perköltség és eljárási illeték fizetésére kötelezését, továbbá az elsőfokú részítélet perfeljegyzés törlésére vonatkozó rendelkezését. A felperes másodfokú eljárással kapcsolatos költségét 50 000 Ft-ban, az I. r. alperesét 63 500 Ft-ban, a II. r. alperesét 5 000 Ft-ban állapította meg. Egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával a tekintetben, hogy a felperes a szerződéskötés időpontjában nem volt cselekvőképtelen állapotban és megalapozatlan volt az a hivatkozása is, hogy a perbeli szerződés jogszabályba ütközés okán érvénytelen. Ezzel szemben megalapozottnak ítélte a felperesnek a szerződés jóerkölcsbe ütközésére alapított keresetét. E semmisségi ok fennállását alátámasztó körülményként értékelte, hogy a szerződéssel érintett vagyontárgyak elosztására nem értékarányosan került sor, a felek nem voltak figyelemmel a felperes különvagyoni igényére, a megosztás eredményeként a felperesnek nem jutott a lakhatását biztosító ingatlan, az ingóságok nem a reális értékükön kerültek számításba véve, megosztásuk mikéntje a felperesre nézve hátrányos, a vagyonmérleg nem teljes, abból az ingatlanokon és ingóságokon kívül állami támogatások, készpénz és adósságok is kimaradtak. Nagy súllyal értékelte, hogy a peres felek annak az ügyvédnek adtak közösen megbízást a szerződés elkészítésére, aki a vagyonjogi perben az I. r. alperes perbeli jogi képviselőjét látta el, s így tisztában volt a felek vagyoni helyzetével, a felperes egészségi állapotával, következésképpen fel kellett ismernie, hogy az általa szerkesztett szerződés jelentősen eltér a felperes vagyonjogi perben tett előadásaitól és igényeitől, ránézve egyértelműen hátrányos. A szerződés semmisségének megállapítására figyelemmel nem vizsgálta a szerződés megtámadására alapított érvénytelenséget.

Az I. r. alperes felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a 2016. január 26. napján kelt Pfv.II.20.850/2015/7. számú részítéletével a jogerős közbenső ítéletet hatályon kívül helyezte, és a felperes, valamint az I. r. alperes között 2009. szeptember 23. napján kelt szerződés jóerkölcsbe ütközés jogcímére alapított érvénytelensége tárgyában az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta. A tévedés és a feltűnő értékaránytalanság jogcímén előterjesztett érvénytelenség megállapítása iránti keresetet illetően a **(település 2. neve)**i Ítéletábrát az eljárás folytatására, a felperesi fellebbezés elbírálására utasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 63 500 Ft felülvizsgálati eljárási költséget, míg az államnak 70 000 Ft felülvizsgálati eljárási illetéket. Határozatának indokolása szerint egyetértett azzal, hogy a

szerződéskötés időpontjában a felperes nem volt állapotcselekvőképtelen, és nem ítélte a szerződést jogszabályba és jóerkölcsbe ütközőnek sem. Ez utóbbi semmisségi okot illetően a felperes terhére értékelte azt a körülményt, hogy a szerződéskötés körülményeire, tartalmának kialakítására vonatkozóan az okiratszerkesztő ügyvédnek a titoktartás alóli felmentést nem adta meg, ezáltal elzárta magát annak bizonyításától, hogy a vagyon megosztásában mutatkozó lényeges eltérés az okiratszerkesztő ügyvéd egyoldalú, az I. r. alperes érdekét figyelembe vevő magatartására vezethető vissza. Kiemelte, nem volt akadálya annak, hogy a volt házastársak a szerződésben a közös vagyonuknak csupán egy részéről rendelkezzenek, önmagában az, hogy a vagyonmérleg nem teljes, vagy abból lényeges tételek kimaradtak, a szerződés érvénytelenségét nem eredményezi, abból a körülményből pedig, hogy a tulajdoni hányadok, illetve az egyes vagyontárgyak értéke nem került a szerződésben feltüntetésre, aránytalan és kirívó felperesi érdeksérelemre nem vonható le következtetés.

A fellebbezés **részben alapos.**

A megismételt másodfokú eljárás során kizárólag abban a kérdésben kellett az ítélőtáblának állást foglalnia, hogy a felperes tévedés, illetve feltűnő értékaránytalanság címén határidőben támadta-e meg a házassági vagyoni szerződést, s hogy ennek függvényében sor kerülhet-e ezen okokból a szerződés érvénytelenségének érdemi vizsgálatára.

Az ítélőtábla a korábbi határozatában már rámutatott, a felek a házastársi közös vagyonuk megosztásáról, a házassági életközösségük megszűnését követően vagyoni szerződés keretében rendelkeztek, amely szerződésre az 1952. évi IV. tv. (Csjt.) 31. § (5) bekezdése értelmében a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban 1959-es Ptk.) szabályai az irányadóak. Az 1959-es Ptk. 210. §-ának (1) bekezdése szerint aki a szerződés megkötésekor valamely lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt, a szerződési nyilatkozatát megtámadhatja, ha a tévedését a másik fél okozta, vagy felismerhette. A Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a tévedés objektív és szubjektív feltételeinek bizonyítása az arra hivatkozó felet, jelen esetben a felperest terheli, a megtámadás érdemi vizsgálatára azonban - az I. r. alperes megtámadási határidő elmulasztására alapított védekezésére figyelemmel - csak abban az esetben kerülhet sor, ha a felperes igazolja, hogy e jogát az arra nyitva álló határidőn belül gyakorolta.

Az 1959-es Ptk. 236. § (1) bekezdése szerint a megtámadást egy éven belül írásban kell a másik féllel közölni, majd a közlés eredménytelensége esetén haladéktalanul a bíróság előtt érvényesíteni. A megtámadási határidő a tévedés, megtévesztés felismerésekor kezdődik (1959-es Ptk. 236. § (2) bekezdés). A megtámadási határidő a Ptk. szerint elévülési jellegű, így vonatkoznak rá az elévülés nyugvásáról (1959-es Ptk. 326. §) és megszakadásáról (1959-es Ptk. 327. §) kapcsolatos szabályok. A tévedés, megtévesztés esetén a megtámadási határidő megkezdéséhez nem az szükséges, hogy a fél a sérelmet ténylegesen - szubjektíven - felismerje, hanem az, hogy objektíven olyan helyzetben legyen, amikor a tévedés, megtévesztés felismerhetővé válik. Az elsőfokú bíróság a tévedésre alapított megtámadás elkésztése tekintetében kifejtette, a felperes ügyei viteléhez szükséges belátási képessége - a perben beszerezett orvosszakértői véleményből is kitűnően - a szerződés megkötésétől, azaz 2009. szeptember 23. napjától 2011. szeptember 2. napjáig megtartott volt, kórházi kezelése miatti akadályoztatása csupán 2009. szeptember 30-tól október 9-ig terjedő időre korlátozódott, azaz 2009. október 9. után tévedését felismerhette, így a szerződést ettől az időponttól számított egy éven belül támadhatta volna meg. Az elsőfokú bíróság érvelése azonban téves, a fent írtak szerint ugyanis a megtámadási határidő akkor vette kezdetét, amikor a felperes olyan helyzetbe került, amely objektíve lehetővé tette a tévedése felismerését, ebből a szempontból pedig nem az egészségi állapotának van meghatározó jelentősége. A felperes keresetében - a tévedésre alapított megtámadást illetően - arra hivatkozott, hogy a szerződés számos hibában

szenvedett, így az I. r. alperesnek a házastársi közös vagyonból aránytalanul nagyobb rész jutott, bizonyos ingatlanok csak értékük felével lettek figyelembe véve és a szerződésben megjelenítve, mások azonban teljes értéken, az ingóságok nem kerültek tételesen értékmegjelöléssel felsorolva, a megjelölt értékek pedig nem reálisak, jelentős vagyონrészek megosztása, így közös adósságok elszámolása elmaradt, bizonyos különvagyonát képező vagyontárgyak pedig közös vagyónként lettek figyelembe véve. Azt, hogy a házastársi közös vagyon megosztása milyen rendezési elvek szerint történhet, melyek a méltányos és értékarányos megosztás feltételei és követelményei, mit takar a vagyónmérleg és az egy főre jutó vagyónrész fogalma, hogyan kell elszámolni a közös adósságokat és az miként befolyásolja az értékarányos vagyónmegosztást, mindez formailag hogyan kell megjelenjen a vagyón megosztásáról rendelkező szerződésben, jogi szakértelem hiányában a felperes számára nem volt felismerhető, következésképp mindaddig, amíg egy jogi szakértelemmel rendelkező személy rá nem mutatott a szerződés hibáira, hiányosságaira, azt a felperes nem ismerhette fel.

A felperes személyes meghallgatása során akként nyilatkozott, hogy a szerződést annak aláírását követően huzamos ideig nem találta, majd barátja, **(személy neve)** tanácsára 2011. augusztusában fordult jogi képviselőhöz annak tisztázása érdekében, hogy a vagyónjogi megállapodás megfelel-e az arra irányadó jogszabályi követelményeknek. Jogi képviselője tájékoztatását követően került abba a helyzetbe, hogy felismerje, a vagyónjogi megállapodás rá nézve súlyosan méltánytalan, nem felel meg az értékarányos vagyónmegosztás követelményeinek, ezáltal megtámadható. A tévedés felismeréséig, azaz 2011. augusztusáig a megtámadás egy éves elévülési határideje meg sem kezdődött, az valójában a fenti időpontban vette kezdetét, a felperes keresetét ehhez mérten 2011. szeptember 2. napján terjesztette elő, ennél fogva a tévedésre alapított megtámadás határidőben megtörtént, annak érdemi vizsgálata ebből következően nem mellőzhető. Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja folytán a tévedésre alapított megtámadással nem foglalkozott, az e körben lefolytatandó bizonyítási eljárás eredményéhez képest kell majd állást foglalnia e megtámadás megalapozottságáról, avagy megalapozatlanságáról. Erre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú ítélet e rendelkezését a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a szerződés tévedésre alapított megtámadását illetően - az elsőfokú perköltség és eljárási illeték viselésére és a perfeljegyzés törlésére is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

Ezzel szemben helytállóan tekintette elkéssettnek az elsőfokú bíróság a szerződés feltűnő értékaránytalanságra alapított megtámadását. Az 1959-es Ptk. 236. § (2) bekezdés c) pontjában foglaltak szerint a felek szolgáltatásainak feltűnő aránytalansága esetén a sérelmet szenvedő fél teljesítésekor, részletekben történő teljesítésnél az első teljesítéskor veszi kezdetét a megtámadási határidő. A perbeli esetben azzal, hogy a vagyónjogi megállapodás alapján az I. r. alperesnek jutó ingatlanok vonatkozásában az I. r. alperes tulajdonjoga 2009. szeptember 30. napján az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre került, a teljesítés megtörtént, ezért a felperes ettől az időponttól számított egy éven belül támadhatta meg a szerződést, amelyet azonban elmulasztott, a 2011. szeptember 2. napján benyújtott keresete e tekintetben elkéssett. A felperes ezzel összefüggésben arra hivatkozott, hogy egészségi állapota akadályozta a feltűnő értékaránytalanság tényének felismerésében, ezt a körülményt csak 2011. augusztusában ismerte fel, azaz az elévülési idő ez idáig nyugodott. Érvelése azonban nem fogadható el, az ítéletábra osztja az elsőfokú bíróság által e tekintetben kifejtetteket, nevezetesen, hogy a felperes belátási képessége a perben beszerzett szakértői véleményből kitűnően a perindításig, azaz 2011. szeptember 2. napjáig megtartott volt, így nem volt akadálya annak, hogy a szolgáltatás feltűnő aránytalanságára hivatkozással a szerződést megtámadja. Nyomatékosan értékelte ezzel összefüggésben az ítéletábra azt a körülményt, hogy a felperes a vagyónjogi szerződés megkötésétől a perindításig terjedő időszakban számos adásvételi

szerződést kötött, ami ugyancsak arra utal, hogy rendelkezett az ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel, így nem volt akadálya annak, hogy feltűnő értékaránytalanságra hivatkozással a vagyoni jogi megállapodást megtámadja. Erre figyelemmel az ítélet az elsőfokú ítélet ezt érintő rendelkezését helyes indokaira figyelemmel helyben hagyta, e jogcímen a felperesi kereset érdemben nem vizsgálható.

Miután az ítélet az alperesre alapított kereset elbírálása érdekében az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, ellenben a feltűnő értékaránytalanság jogcímen előterjesztett keresetet elutasító rendelkezést helyben hagyta, a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 213. § (2) bekezdése alapján részítélettel határozott.

A feltűnő értékaránytalanság jogcímen előterjesztett igényt illetően a felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az I. r. alperes ezzel kapcsolatos fellebbezési eljárási költségeinek viselésére, amelynek összegét az ítélet az alperes által megfizetett - a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése és a 4/A. §-a alapján állapította meg. A felperes ezen indokokra figyelemmel köteles megfizetni az e kereseti kérelemhez kapcsolódóan felmerült fellebbezési eljárási illetéket is (Pp. 78. § (1) bekezdés, 1990. évi XCIII. tv. 39. § (3) bekezdés c) pont, 46. § (1) bekezdés, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés).

Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezett rendelkezéseihez kapcsolódóan az ítélet az alperes és az I. r. alperes fellebbezési eljárási költségét a Pp. 252. § (4) bekezdése alapján csupán megállapította, annak viseléséről a megismételt eljárás eredményéhez képest az elsőfokú bíróságnak kell rendelkeznie.

(település 2. neve), 2016. május 25.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró